

טוב העלון השבועי להסות בה'

גן עדן עליון

בעולם הזה בפגם המגיע לעיניו, יותר מכל האיברים. למען יזכה להנות בגן העדן העליון מזיו השכינה, שהוא הגן העדן המעולה ביותר, ואם לא שמר עיניו בהיותו בעולם הזה - כיצד יזכה ויהנה מזיו השכינה?!

כותב ה'בן איש חי' כי בגן עדן התחתון האדם נהיה יותר זך והנאתו מהריח, אך בגן עדן התחתון עיקר ההנאה והאושר הוא בראיה, ולזה זוכה מי שקידש את עיניו והתגבר ונלחם בעודו כאן בעולם הזה!". מדהים ביותר!

את המעשה המדהים הבא סיפר ר' אריאל לוי הי"ו: "היה זה בחול המועד פסח האחרון (התשפ"ה). נסעתי אל הצדיק הקדוש - רבי דוד אבוחצירא שליט"א מנהריה והמתנתי בתור בין עשרות המצפים לקבל עצה וברכה. כאשר הגיע הזמן שנקבע לי מהשמיים להיכנס אל הרב, קרא לי השמש והורה לי להיכנס פנימה - אל החדרן האישי של הרב.

מי שמכיר את החדרון של רבי דוד - נכנסים כמה אנשים, אחד אחרי השני במרחק קצר...

- המשך בעמוד 3 -

כולנו יודעים כי העולם הזה הינו פרוזדור ומעבר אל העולם הבא, כדברי התנא באבות (פ"ד ט"ז): "רבי יעקב אומר: העולם הזה דומה לפרוזדור בפני העולם הבא; התקן עצמך בפרוזדור, כדי שתכנס לטרקלין". אך האם שאלתם את עצמכם: כיצד נראה גן עדן? מה יש בו? האם זה נכון כי יש שני גן עדן בשמיים? ומהו המפתח העיקרי לזכות בגן עדן אחר פטירת האדם בעולם הזה?

בואו וראו את דבריו המיוחדים של רבנו ה'בן איש חי' (ואתחנך ש"ר) הנותן לנו הצצה מיוחדת בנעשה אחר הפטירה: "עיקר הנאת האדם בעולם הזה היא ע"י הפה (אכילה ושתיה ודיבור) העומד בחלק התחתון של הפנים. וכאשר יפטר האדם מן העולם הזה התחתון - תתבטל ממנו הנאה זו שבפה, ויחיה בגן עדן בהנאת הריח (והוא הנקרא 'גן עדן תחתון'). כי שם בגן עדן התחתון תתלבש הנפש בגוף ממש, אך הוא יהיה אז חומר זך שאינו צריך אכילה ושתיה, אלא יחיה ויתקיים ע"י הנאת הריח הטוב שמריח שם. (וזה הטעם שהאבלים לוקחים בשנת האבל בשמים ונותנים למתפללי בית הכנסת ביציאתם, שעל ידי כך גורמים נחת רוח לנשמת קרובם הנמצא בגן עדן התחתון, אשר כל הנאתו שם היא מהריח)".

ממשיך ה'בן איש חי' הקדוש ואומר: "ואם זוכה האדם, עולה הוא אל גן עדן העליון, שהיא עליה גדולה מגן עדן תחתון - שם הנשמה ניזונה ע"י הראיה שמסתכלת בזיו השכינה, ועל כך אמרו חז"ל (ברכות יז): "עולם הבא - אין בו אכילה ושתיה, אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה". והם נהנים שם דרך העיניים הרוחניות. ולכן עשה הקב"ה בפניו של האדם את העיניים למעלה מהאף, והאף למעלה מהפה, כסדר העולמות".

חותם הבן איש חי ואומר: "ולכן צריך האדם להיזהר

העלון מוקדש לעילוי נשמת

מו"א ועט"ר מיכאל בן אורה

קלרה חתון בת סלחה

ולרי בן אירנה

ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי-נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורליה, הרב שמעון בן בחריה, ישראל בן מרים וגרשון, מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. יחזקאל בן גורליה, גבריאל בן סמינה, יוסף בן נגיה. פרחח בת טובה, פנחס בן דינה, שרית שרה בת מריאן, שרית שרה בת ויקטוריה, גלילי הכהן בן כוכבה, יוסף בן תמו, טובה בת מרים, יצחק בן טובה, אסתר בת מול, תקווה בת פנינה, סופיה שרה בת רוזה, אבלין עדינה בת פרחח, ר' אברהם בן ר' סעדיה, עמרון אורי בן יוסף, סאן אמנון בן שרה הי"ד, משה כהן בן נוהת ויוסף.

לרפואה, פרינסה והצלחה: מ"א ציפורה אחיאל, מנשה ואורה אחיאל, א"ה הדר בת נחמה, דניאל בן ציפורה, אורטל חנה בת הדסה וב"ב, פנינה בת שושנה וב"ב, אושרית בת פנינה וב"ב, משה שמואל בן זלדה, מוריה בת רויטל, גאולה בת דבורה, שרה חיה רפאלה בת רחל, טליה מרים בת דינה וחיים, רות בת מרים הי"ו, ינון בן רחל.

זש"ק: שולמית בת איריס, יסכה בת מול, אליס בת פרידה, בתחן בת גילה רוחמה, הדר בת נחמה, זיווג הגון: אודליה וניר בני ציפורה.

סגולות וישועות

סגולות התורה הקדושה

מובא מפי גדולי ישראל: "קבלה בידינו מר' חיים מוולאז'ין זצ"ל, כי אדם המתענה בערב שבת של 'בהר בחוקות' וקורא הפרשה שניים מקרא ואחד תרגום - **כל שיבקש באותו יום יקובל ברצון!**"

כותב 'כף החיים' (סי' קלג' סעיף יג'): "בשעה שמגביהים את ספר התורה כדי להראות לציבור, יחפש מילה שהאות הראשונה שלה היא כאות הראשונה של שמו, וזוהי **סגולה גדולה להצלחה**".

כותב החיד"א הקדוש (ברכי יוסף): "ראיתי בכתבי יד מהרח"ו קבלה שהמאריך ב'ברוך ה' המבורך לעולם ועד' בערבית של מוצאי שבת - **מושך על עצמו הצלחה ושמירה כל השבוע**".

מובא בשם הרמב"ן: "סגולה להצלחה בכל - שיאמר בהבדלה, טרם אמירת ברכת היין, הפסוק: **"מי כמוכה באלים ה'..."**".

קבלה בשם 'החזון איש' כי הרוצה לזכות להביא ברכה לכל השבוע - שילמד כמה דקות מיד אחר ההבדלה ויכניס רוחניות בתחילת השבוע. (מתוך 'עצה ותושיה')

לכל הניסיונות והתלאות. כשיש מתיחות ואיבה, אין כוח... אז מדוע אין תפילה על שלום בבית?

אותה תשובה עונה האדמו"ר: חז"ל רמזו זאת במילים: **"ונפשי כעפר לכל תהיה" - זה הרמז לשלום בית!**

גם בחינוך צריך קצת להשתמש ב"ונפשי כעפר לכל תהיה". כאשר אדם נלחם בגאוה שבו, ולומד להבין שזה הילדים שהוא קיבל מה: עם הקשיים והטבעים - אז יש לו סיכוי להצליח בחינוך. הפסוק כותב: **"תִּנְהַךְ לַנֶּזֶר עַל פִּי דַרְפוֹ"**. ולא: **"עַל פִּי דַרְפִּי"**. יש לנער דרך משלו, כוחות נפש משלו, תיקון ייחודי משלו לעשות בעולם. תפקידנו ללוות, לאהוב, לתמוך, לראות את הטוב, לכוון ולהדריך.

בגיל צעיר יותר, צריך גם "שמאל דוחה", להגן ולתמרץ. בגיל מבוגר יותר, עיקר פְּלִי ההשפעה שלנו אינם "שמאל דוחה", אלא "ימין מקרבת", יותר חסד מאשר גבורה. אז הקשר נועד להשפיע בחום כדי שהוא יבחר נכון.

ילדים אינם "מפעל לייצור נחת". הם תפקיד ושליחות, שמחייב אותנו לעבוד על המידות, לבלום פה בעת מריבה, לפעמים "לשאת עוון" ו"לעבור על פשע", כדי להגיע למטרה של אמון בעצמם ובבוראם במשך החיים.

הלכות והליכות

הרה"ג בנימין חוה / מתוך "אליבא דהלכתא"

שאלה: אכלתי גלידה המעורבת עם חתיכות עוגיות וביסקוויטים, מה עליי לברך עליה בהתחלה? ומה הברכה האחרונה?

תשובה: גלידה שמעורב בה חתיכות עוגיות או בסקוויטים - **ברכתה מזונות ו'על המחיה'**, כמובא בשו"ע (סי' רח' סעי' ב') כי כל תבשיל שמעורב בו חמשת מיני דגן - ברכתו מזונות ו'על המחיה', אך אם הדגן נועד רק בשביל לדבק את התבשיל - הוא בטל בתבשיל.

לכן, כתב ה'אור לציון' (שו"ת ח"ב עמ' קכה') כי שניצלים המצופים בפירורי לחם - אם נעשו לצורך טעם או לשובע - ברכתם מזונות, ואם הציפוי נעשה רק כדי שלא ידבק במחבת - ברכת השניצל 'שהכל'. ולכן, בוודאי שאצלנו, שהחתיכות של העוגיות בגלידה עשויות כדי ליתן טעם בגלידה, ואף שהגלידה היא העיקר, אך כאשר יש מיני דגן - לכן ברכת הגלידה הזו, בורא מיני מזונות.

שאלה: מהי ברכת הטילון? מה ברכת הוופל ומה ברכת הגלידה שבו?

תשובה: כתב הרב עובדיה (חזו"ע ברכות עמ' רפס') כי הטילון ברכתו 'שהכל' אף שכאוכל הגביע, כיון שהגביע אין בו טעם טעים כל כך, ונועד רק להחזיק הגלידה. ואף כשנגמרה הגלידה ואוכל רק הגביע - לא יברך עליו מזונות, כיוון שדומה לקובע סעודת פת ואוכל איתו לפתן, שאף כשאוכל בסוף מהלפתן לבד - לא מברך עליו. ועוד שעל פי הרוב נשאר טעם מהגלידה בגביע. (ובגביעים מיוחדים כיום שיש בהם טעם מתוק וטעים - מברך מזונות על הגביע). וברכת הקסטה - מברך 'מזונות' ופוסט הגלידה כיון שחשובים מצד עצמם ואינם טפלים לגלידה.

ברכת הילדים

בתפילת שמונה עשרה תיקנו לנו חז"ל לבקש הרבה בקשות, ובעצם לימדו אותנו על מה ראוי להתפלל: על הדעת, על הרפואה, על בניין ירושלים, על הפרנסה וכו'. אבל דבר אחד חשוב מאוד נעדר מהרשימה הזו: שנזכה לנחת מהילדים. חשבתם על זה פעם? יש 19 ברכות, ורק בקשה על הילדים שלנו, "עמלנו - אלו הבנים", לא תיקנו לנו להתפלל? איך זה? הרי זה העיקר וזו התכלית?

כך שואל המהרי"ד מבעלזא זי"ע, והוא עונה: אכן התפילה לנחת מהילדים היא החשובה מכל. אך דווקא בגלל שהיא הכי חשובה, **חז"ל לא רצו שידבקו אליה הקליפות, ולכן תיקנו לנו להתפלל עליה רק ברמז**. ואיפה רמזה תפילה זו? **בברכת "מודים" אנו מבקשים: "לדור ודור נודה לך", לא רק הדור שלנו, גם הדור הבא!** כאן מרומזת התפילה שגם ילדינו ילכו בדרך האמת, ויזכו להודות תמיד לקב"ה (וכך באמת ראוי לכוון).

על זו הדרך שמעתי שואלים, מה עם שלום-בית? גם שלום-בית זה יסוד חשוב. זה גם תורם רבות לחינוך מוצלח (כנראה זו המתנה הגדולה ביותר שאפשר לתת לילדינו, להראות להם בית מכבד ואוהב שהם ירצו וישאפו לחקות), וגם בכלל, כאשר יש שלום בבית, יש כח

בן עדן עליון

עיקר הזכיה בגן עדן העליון, שהוא למעלה מכל הגן עדן שיש, הוא על ידי שמירת קדושת העיניים! ועל ידי שמקדש עצמו בראיה אחת בעולם הזה - הקב"ה מגלה לו ומראה לו נסתרות מהשמיים!.

יבוא האדם ויאמר: 'והרי בדורנו אנו, הניסיונות של קדושת היהודי והיהודיה גדלו עד אין חקר, והפיתויים והקשיים שהיו בדורות הקודמים אינם מתקרבים בכי הוא זה להתמודדות הקשה שיש בדור הזה, וכיצד מבקשים מאיתנו להצליח לעמוד בניסיונות? ... אם כן, הסכיתו ושמעו את הדבר המופלא הבא:

"כותב האדמו"ר ה'שמח ישראל' (חנוכה אות נז): "יום אחד, ניגש המקובל הקדוש המהרח"ו - רבי חיים ויטאל זי"ע, אל רבו האר"י ז"ל ושאל אותו: "מסופר בתלמוד (ירושלמי ה, ד) כי שבת אחת, ראה התנא הקדוש רבי אלעזר בן עזריה כי הפרה של שכנתו, יצאה עם רצועה בין הקרניים (והרי הדבר אסור, כמובא בהלכה באיסור הוצאה). היה צריך רבי אלעזר למחות בשכנתו ולהוכיחה שהדבר אינו ראוי, אלא כיוון שלא עשה זאת - החשיבו מהשמיים את העוון על שמו, ולכן הוא החל להתענות תעניות רבות כל חייו על אותו 'עוון', עד שהשחירו פניו, בכדי לכפר על עוונותיו.

ניגש המהרח"ו אל רבו האר"י הקדוש ושאל בייאוש: "אם על 'סרך' עוון זה שלא מיחה רבי אלעזר, היה צריך להתענות תעניות רבות בכדי לכפר על כך, מה נענה אנו אזובי הקיר, שיש לנו עוונות גדולים וקשים מעוונות של רבי אלעזר? הרי שאין לנו תקווה בכלל!".

השיבו האר"י הקדוש ואמר: "דע לך בנני, כי כל זה נכון בדורות הקודמים, אך בזמן הזה של חשכת הגלות, אפילו צעקה ואנחה אחת הבאה מעומק הלב - נחשבת בשמיים כתעניות רבות בשנים קדמוניות".

מכיר את בעל המחסן החדש, כשהרב אומר לי שכעת המחסן הגדול שם פנוי?".

ואז, ראיתי במו עיניי את רוח הקודש מדברת מתוך גרונו של הרב. רבי דוד הביט בו ואמר לו במילים הללו: "מי שהעיניים שלו כאן בעולם הזה - מושפלות למטה. הוא רואה את כל מה שקורה כאן בעולם מלמעלה!".

היינו המומים, והרב המשיך ופירט: "כשאני שומר על עיניי בתכלית ומשפיל אותם ארצה על מנת שלא

לראות מראה שאינו צנוע - הגם שמעולם לא הייתי בעיר הזו שאתה מדבר - אני יושב כאן איתך, ורואה בצורה ברורה ופרוסה לנגד עיניי את כל העיר עם כל המחסנים שבה. ולכן, אני אומר לך שאני רואה בבירור כי יש ברחוב השני מחסן גדול שהתפנה כעת. כי מי שמשפיל עיניו מטה בעולם הזה מראיות אסורות - רואה את כל מה שקורה פה מלמעלה!".

סיים ר' אריאל לוי שליט"א: "הייתי המום. היה שווה לנסוע ארבע שעות מהמרכז על מנת לשמוע את רבי דוד אבוחצירא אומר זאת בפה קודשו, וללמוד כמה גדול וחשוב כל התגברות והתקדשות בשמירת העיניים ברחובה של עיר בימים אלו - שזוכה האדם למעלות גדולות ועצומות, והקב"ה מזכה אותו לחזות ולראות את כל הנעשה בארץ בצורה ברורה ומוחשית".

(לאימונות: 050-799-7878 ר' אריאל)

רבי דוד יושב על כסא גבוה ומקבל כל אחד בסבר פנים, כשהוא שומע את בקשתו ורצונו.

והנה, האדם שעמד לפניי, ניגש אל רבי דוד ופתח איתו בשיחה ארוכה מעט מהרגיל: "רבנו היקר", הוא פנה אל הרב, "הרב ביקש ממני למצוא מחסן גדול על מנת לאחסן בו את הספרים החדשים של הרב היוצאים בקרוב מהדפוס. ובכן, מצאתי באחת הערים המרוחקות מכאן מחסן גדול, אך הוא אינו גדול דיו בשביל לקלוט אלפי ספרים, כפי שרצה הרב. חיפשתי רבות, אך אין מקום כה גדול כפי שהרב מחפש".

בעודי מקשיב בשקיקה לשיחה, אני רואה את הרב פונה אל אותו יהודי ואומר לו: "אני רואה... המחסן שמצאת גבוה בגובה של 2.40 מ' ורוחבו הינו כעשרה מטרים. זה באמת קטן מידי, וצריך מחסן יותר גדול". אותו יהודי דיבר עם הרב נתקף בהלם מוחלט. הפנים שלו הביעו תדהמה, מניין יודע הרב את גודלו המדויק של המחסן.

אלא, שהרב המשיך להדהים את היהודי ואמר לו: "תקשיב טוב, אני חושב שמצאתי מקום מושלם בדיוק לספרים שלנו". היהודי הצעיר הקשיב בשקיקה, והרב המשיך ואמר: "שני רחובות מהמחסן הזה, יש כיכר גדולה, אתה ממשיך עד סוף הרחוב, שם יש בניין גבוה ובקרעיתו יש מחסן גדול מאד שהתפנה. הגודל שלו גדול פי כמה מהמחסן שראית - שם בדיוק תלך אליו ותסגור איתו על המקום, וב"ה כל הספרים שעתידיים לצאת מהדפוס ייכנסו לשם בריוח".

הבחור הצעיר שיפסף טוב את העיניים ושאל הרב: "האם הרב מכיר את העיר הזו והרחובות הללו? הרי זה לא כאן בנהריה, אלא בעיר מרוחקת? אני רואה שהרב מתמצא ממש ברחובות והסמטאות - האם הרב היה שם אי פעם? אולי הרב

בן עדן עליון

המקום מתמלא מפה לפה עד אפס
מקום? מה הזכות שזכה לכך?

השיבם הרב אריאלי שליט"א ואמר:
 "האמת אומר ולא אכחד. גם אני
 הקטן תמהתי על כך, וחיפשתי
 בעצמי מה היא סוד ההצלחה הגדולה
 הזו. עד שהחלטתי כי סיבת הדבר
 היא היות ובימי בחרותי כאשר למדתי
 בישיבה קיבלתי דמי כיס להוצאותיי,
 ומדרך הבחורים בני-תורה לרכוש
 בהם ספרים ללימודם. אמנם אנוכי
 לא כן עשיתי, אלא השתמשתי עם
 מעות הכיס שלי להוצאת נסיעה
 במוניות כדי שלא אצטרך לנסוע
 באוטובוס הציבורי, וזאת כדי להינצל
 מראיות אסורות!". **אני בטוח**
שההקפדה הזו במסירות נפש שלא
להיכשל במראות אסורים זיכתה אותי
שעד היום השיעורים שלי מוצאים חן
בעיני אנשים ב"ה".

אמר הצדיק הרב יורם אברג"ל זצ"ל:
 "המקדש עיניו - פרנסתו תהא מצויה
 לו בריוות. כי שפע הפרנסה תלוי
 בקדושת העיניים, כמו שכתוב: **"עיני
 כל אליך ישרו ואתה נותן להם את
 אוכלם בעתו"**. כלומר, כשהעיניים של
 האדם יביטו רק אל ה' ולא יסתכלו
 בדברים אסורים, ממילא ה' יתן לו
 את פרנסתו בשפע גדול, בעתו
 ובזמנו.

יוסף הצדיק שמר על קדושת העיניים
ונשמר מהחטא וזכה למלוך ולפרנס
את כל עם הארץ בשפע עצום,
שנאמר. ונאמר עליו: **"ויתאפק ויאמר
שימו לחם** - "כשה' יתברך רואה
שיהודי מתאפק וכובש את יצרי, מיד
הוא אומר שימו לחם, תנו לו את כל
צרכי פרנסתו, ובשפע". שזוכה!.

אך אם לפתע נראה חמור נעמד על שני רגליו ומתחיל לשבח את ה' ולהתפלל, הרי שכולם ירעשו ויתגעשו מהמחזה המיוחד, ולא ידקדקו ויבדקו האם הוא מתפלל טוב וכראוי, אלא עיקר ההתפעלות היא שחמור עומד להתפלל!.

כך הוא הדבר אצלנו - שאנו בדור כה ירוד ושפל כחמורים שטופים בחומר וגשמייות, שכאשר מביטים מהשמיים ורואים יהודי מתפלל, מניח תפילין, מתגבר על ראייה לא טובה, אשה

המתגברת על לבוש לא צנוע - הרי שבשמיים כולם רועשים ונרגשים: לא יאומן שיש דבר כזה בכלל! בדור כזה, הצלחת לשמור על נאמנות לבורא עולם, אפילו במשהו אחד עד הסוף? וממילא, מרוב ההתפעלות משמיים, אין מדקדקים אחר מעשינו ומקבלים אותנו ברחמים גמורים!.

שאלו את הגאון רבי אשר אריאלי שליט"א כיצד זכה לברכה כזו עצומה שאנשים רבים נהנים כל כך מהשיעורים שלו? ובכל פעם שהוא מגיע למסור שיעור בכל מקום בארץ

אנחה אחת וצעקה אחת לה' על
הקשיים והנפילות שנופל ואינו חפץ
בהם - שקולים כתעניות רבות!.

הוסיף על כך ה'ישמח ישראל' בעצמו ואמר: "וכל זה היה נכון לדורו של האר"י הקדוש שהיה קדוש וטהור ביחס אלינו, והרי מאז ועד עתה ישנה ירידת הדורות גדולה עוד יותר, ולכן בוודאי לי כי זעקת איש ישראל לה' מעומק הלב בדור הזה - יקרה בעיני ה' כתעניות רבות יותר מבשנים של האר"י הקדוש ורבי אלעזר".

זעקה אחת לה' של חרטה, של תשובה ושל רצון להתקרב לה' בדורו של ה'ישמח ישראל' שקולה כמאות תעניות מדורות קודמים.

ממשיך הרב בידרמן שליט"א ואמר:
 "וכל זה היה נכון לדורו של הי'שמח
 ישראל', אשר חי לפני 100 שנה, אך
 כעת שהדורות ירדו עוד יותר במרחק
 שנות אור, והניסיונות היום גדולים פי
 כמה וכמה - על אחת כמה וכמה
 שהקב"ה מתענג ומשתעשע בכל
 התגברות של יהודי בדור הקשה הזה.
 כמה בורא עולם מחשיב כל חרטה
 מעומק הלב בדור הזה - יותר ממאות
 תעניות. כמה עבירות נמתקות
 ונמחקות - בהרהור מעומק הלב בדור
 הזה, בהתגברות אחת בשמירת
 העיניים והצניעות בקיץ הזה!".

וכבר אמר האדמו"ר מרוז'ין לפני 150 שנה: "הגמרא אומרת (שבת קיב:) "אם דורות הראשונים כמלאכים - אנו (נחשבים) כבני אדם, ואם דורות הראשונים כבני אדם - אנו (נחשבים) כחמורים". ופירושו הוא סוד גדול - כי אם רואים בשמיים אדם העומד להתפלל, אין בזה חידוש מיוחד.

ההקדשה המרכזית

העלון מוקדש לרפואה והצלחה: שלמה בן אלה, אלונה בת פלינה, רימה בת רינה. זיווג הגון בקרוב השנה ב"ה: י.ב.מ. לעילוי נשמת: רחל גילה בת נח ת.נ.צ.ב.ה.

לרפואת מרים בת נוסרת אסתר

העלון מוקדש להצלחת החפץ בעילום שם

תורמים יקרים - שימו לב!

**נפתח חשבון חדש לעלון ע"י עמותה:
בנק פאגי (52) סניף 188. חשבון 58-58-74
לכתוב בהערות: עבור עלון טוב לחסות בה"
ניתן לקבל החזר מס על כל תרומה ע"פ סעיף 46**

בשורה משמחת!

לכל גבאי ביה"כ - סדרת הספרים "ישגשג" (9 כרכים)
של מו"ר הרב שמעון חירארי זצ"ל מחולקת בחינם! 053-3162618

אלו אותיות אינן מופיעות בשמות השבטים הקדושים?

(מחלוקת בין חז"ל ובין רמב"ם)
 חז"ל: אין להחליט על פני דבר אלא על פי דברי חכמים
 רמב"ם: אין להחליט על פני דבר אלא על פי דברי חכמים

דפוס צבעים אמייתיים

daniel777achiel@gmail.com • 052-7151858

משפחת אחיאל • משה בריל 9 ת"א •